

אמנת שח"ם למניעת הטרדות מיניות בעולם המשחק

ארגון שח"ם מחויב להבטיח כי שחקניות ושחקנים בעת עיסוקן/ם במקצוע המשחק, ובעת תקופת הכשרתן/ם במוסדות ללימוד משחק, יזכו לסביבת עבודה ולימודים בטוחה, ללא חשש לפגיעה בכבודן/ם, פרטיותן/ם וחירותן/ם. אנו מאמינים כי ישנה חשיבות לכך שארגון שח"ם יאמץ מדיניות ברורה ונגישה השוללת הטרדות מיניות והתנהגויות פסולות אחרות בעלות רקע מיני כלפי שחקניות ושחקנים, במטרה להביא לצמצום ואף לביעור של הטרדות מיניות בעולם המשחק.

מטרות אמנה זו הינן כדלקמן:

- לעודד סביבת עבודה ולימודים לשחקניות ושחקנים המפחיתה את הסיכוי להתרחשותן של הטרדות מיניות והתנהגויות פסולות אחרות בעלות רקע מיני.
- ליצור מסגרת מקיפה של כללי התנהגות ואתיקה בסביבת העבודה והלימודים המיועדת להגנה על שחקניות ושחקנים מפני הטרדה מינית והתנהגויות פסולות אחרות בעלות רקע מיני.
- להביא לידיעת שחקניות ושחקנים, מעסיקיהם, במאים, מנהלים ומורים בבתי ספר למשחק, וכל גורם אחר הבא במגע עם שחקניות ושחקנים, את ההתנהגויות המהוות הטרדה מינית או התנהגויות פסולות אחרות בעלות רקע מיני.
- לגרום לכך כי כל אירוע של הטרדה מינית או של התנהגות פסולה אחרת בעלת רקע מיני שהתרחשה כלפי שחקנית או שחקן תזכה לטיפול רציני יסודי ומקיף על ידי הגורם האחראי הרלוונטי.

אנחנו נפעל ליישומה המלא של אמנה זו בשיתוף כל הגורמים הרלוונטיים בעולם המשחק הבאים במגע עם שחקניות ושחקנים.

מהי הטרדה מינית?

על פי חוק למניעת הטרדה מינית, התשנ"ח-1998, הטרדה מינית היא אחת מחמש צורות התנהגות אסורות, ואלה הן:

1) **סחיטת באיומים של אדם לביצוע מעשה בעל אופי מיני.**
לדוגמא: במאי הרומז לשחקנית כי קבלת התפקיד מותנית בקיום מעשה בעל אופי מיני.

2) **מעשה מגונה.**
לדוגמא: שחקן/ית הנוגע באברים אינטימיים של שחקן/נית אחר שלא במסגרת הנדרש בהצגה/סצינה.

3) **הצעות חוזרות בעלות אופי מיני אך שהאדם שאליו מופנית ההצעה הראה שאינו מעוניין בהן.**
לדוגמא: הצעות חוזרות מצד במאי או מלהק כלפי שחקן/ית לצאת יחד.

4) **התייחסויות חוזרות למיניותו של אדם, אך שהאדם שאליו מופנות ההתייחסויות הראה שאינו מעוניין בהן.**
לדוגמא: במאי או שחקן המעיר לשחקנית על אבריה האינטימיים.

ואולם בנוגע לסעיפים (3) ו- (4) אין צורך להראות אי הסכמה במקרים האלה:

1) **ניצול של יחסי מרות בעבודה**
לדוגמא: כאשר מדובר בבמאי/ע.במאי.

2) **ניצול של יחסי מרות, תלות, חינוך או טיפול בקטין, בחסר ישע או במטופל.**
לדוגמא: כאשר מדובר במורה בבית ספר למשחק.

5) **התייחסות מבזה או משפילה למינו או לנטייתו המינית של אדם, בין אם הוא הראה שהדבר מכריע לו ובין אם לאו.**
לדוגמא: "שחקן הקורא לשחקן אחר בשם גנאי הנוגע לנטייתו המינית"

מהי התנכלות?

על פי חוק למניעת הטרדה מינית, התנכלות היא פגיעה מכל סוג שהוא שמקורה בהטרדה מינית, או בתלונה או בתביעה, שהוגשו על הטרדה מינית.
לדוגמא: במאי המחליף שחקנית בזמן חזרות להצגה עקב תלונה שהופנתה כלפיו על הטרדה מינית.

בתי-ספר למשחק

מינוי ממונה

- בתי ספר ימנו ממונה מטעמם לקבלת פניות וקיום בירור במקרה של הטרדה מינית או התנכלות במסגרת בית הספר, בהתאם להוראות החוק למניעת הטרדה מינית.

מבחני קבלה

- מבחני קבלה לבית-הספר יהיו בשטח בית הספר בלבד.
- תיאסר הצגת עירום במסגרת האודישנים לבתי הספר למשחק או מגע אינטימי בין מועמדים (תרגילי פוקוס וכד').

שיעורי משחק ותרגילי משחק

- תלמיד/ה יהיו זכאי לסרב לקחת חלק בתרגיל משחק, אם הוא/היא סבור/ה כי יהיה בו בכדי להוות פגיעה על רקע מיני בפרטיותו/ה ובכבודו/ה.
- בין תלמידים המבצעים סצינה לצורך תרגול ייעשה תיאום ציפיות מראש בנוגע לגבולות הסצינה.
- בין הנוטלים חלק בתרגילי משחק, שאינם ביצוע של סצינה לצורך תרגול, לא יתקיים מגע באיברים אינטימיים.
- לא תידרש הצגת עירום בשיעורי משחק ובתרגילי משחק למעט בחזרות והצגות.
- תלמיד/ה לא יחויבו לדבר במהלך שיעור על העדפותיהן ונטיותיהן המיניות.

יחסי מורה - תלמיד/ה

שח"ם רואה בקיום יחסים אינטימיים, לרבות קיום יחסי מין בהסכמה, בין זמניים ובין נמשכים, בין מי שמתקיימים ביניהם יחסי מרות וכפיפות, התנהגות הפוגעת באופן אישי ומקצועי בצד החלש ביחסי המרות והכפיפות. התנהגות זו עלולה להוות לרוב ניצול של יחסי מרות וכן פוגעת בסביבת הלימודים. זאת מתוך ראייה, כי בהתקיים יחסי מרות וכפיפות, קיים חשש כבד לכך שיחסי אינטימיים אינם מתקיימים בהסכמה אמיתית, וכי בכל מקרה הם משפיעים על אי השוויון בבית הספר ועלולים להוביל לניצול ולאפליה.

לפיכך:

- מורה בבית הספר, בין אם הינו חלק מסגל בית הספר ובין אם חיצוני, לרבות, מורה או במאי מן החוץ (להלן: "בעל מרות") לא יקיים יחסים אינטימיים עם תלמיד/ה, כל עוד התלמיד/ה נמצא בתקופת לימודיו בבית הספר.
- בעל המרות יהיה הצד הנושא באחריות למניעת קיומם של יחסים אינטימיים. במקרה שהתגלה על קיומם של יחסים כאלה, בעל המרות יהיה כפוף להליכי בירור ו/או דין משמעתי שיופעלו על ידי הנהלת בית הספר.
- מפגשי עבודה וחזרות עם בעלי מרות יהיה רק בשטח בית הספר ובשעות הלימוד או במרחב עבודה ניטרלי אשר הותאם לשימוש המוסד.

חזרות והפקות במסגרת בית הספר

- חזרות להפקות תעשנה בשטח בית הספר בלבד, או אם לא ניתן- במרחב עבודה ניטרלי אשר הותאם לשימוש המוסד.
- במידה ויידרש עירום או ביצוע סצנות אינטימיות לצורך תפקיד בהפקה, תידרש הסכמת התלמיד/ה לכך מראש.
- חזרות הכוללת עירום או סצנות אינטימיות של תלמיד/ה תעשנה ככל הניתן בסמוך לעליית ההפקה, בפרום מצומצם, לאחר תיאום ציפיות בין הצוות, תוך שמירה על כבוד התלמיד/ה. לתלמיד/ה העומדים ליטול חלק בחזרה הכוללת עירום או סצנות אינטימיות תוצע נוכחות של אדם נוסף לבחירתו/ה בחזרה.
- במהלך חזרות הכוללות עירום לא יתבצע על ידי מי מהנוכחים כל צילום שהוא, לרבות, לצרכים אישיים או לצרכי פרסום. במידה ויש צורך לצלם את החזרה בוודאא לצורך לימוד הדבר ייעשה בלבוש בלבד.

תיאטרון

- תיאטראות ימנו ממונה מטעמם לקבלת פניות וקיום בירור במקרה של הטרדה מינית ו/או התנכלות במסגרת יחסי עבודה, בהתאם להוראות החוק למניעת הטרדה מינית.
- אודישנים, חזרות להפקה, ומפגשי עבודה וחזרות עם במאי, יתקיימו בשטח מתחם התיאטרון או במרחב עבודה ניטרלי אשר הותאם לשימוש המוסד. בהפקות פרינג' ייעשה מאמץ לקיים את האודישנים והחזרות שלא בחלל פרטי.
- אודישנים ראשוניים (שלב א') להצגה לא ייכללו עירום אף אם התפקיד המיועד מחייב עירום.
- כשהתפקיד מחייב עירום או סצינות אינטימיות, חייב התיאטרון למסור לשחקן/ית פרטים מלאים על הסצנות ועל מידת החשיפה עוד לפני חתימת החוזה האישי, וככל שניתן עוד טרם ההגעה לאודישן. במידה ואין חוזה אישי - ימסרו הפרטים הנ"ל בהודעה של התיאטרון לשחקן/ית. השחקן/ית לא יהיה חייב לבצע עירום או סצינות אינטימיות שלא הודע וסוכם עליהן עימו מראש.
- חזרות הכוללת עירום תעשנה ככל הניתן בסמוך לעליית ההצגה, בפורום מצומצם, לאחר תיאום ציפיות בין הצוות, ברגישות מרבית ותוך שמירה על כבוד השחקן/ית.
- תצלומים מתוך ההפקה לצורך יחסי ציבור לא יכללו עירום, אלא אם כן השחקן/ית נתנו הסכמתם מראש לכך.
- שחקנים לא יחרגו מגבולות הבימוי במהלך ביצוע סצנות מין ועירום. המגע בין שחקנים במהלך ביצוע סצנות אינטימיות יהיה בהתאם להוראות הבימוי, ולא יכלול מגע באברים אינטימיים מקום בו לא הוסכם עליו מראש.

הפקות עלוויזיה וקולנוע

- ההפקה תמנה אחראית מטעמה לקבלת פניות וקיום בירור במקרה של הטרדה מינית ו/או התנכלות במסגרת ההפקה.
- כשהתפקיד מחייב סצנות עירום או מין, חייב המפיק למסור לשחקן/ית בחוזה פרטים מלאים על הסצנות ועל מידת החשיפה והפרסום עוד לפני חתימת החוזה האישי.
- בעת מבחני הבד של סצנות עירום או מין ובזמן ביצוע הצילומים של סצנות אלה בהסרטה עצמה, יהיו נוכחים באתר הצילומים רק אנשי הצוות ההכרחיים על פי שיקול דעתו של המפיק.
- המפיק מתחייב לא להשתמש בסצנות עירום ומין אלא לצורך עריכתה הסופית של ההפקה.
- שחקנים לא יחרגו מגבולות הבימוי במהלך ביצוע סצנות מין ועירום. המגע בין שחקנים במהלך ביצוע סצנות יהיה בהתאם להוראות הבימוי ולא יכלול מגע באברים אינטימיים מקום בו לא הוסכם עליו מראש.

סיכום

שח"ם יפעל לכך כי בתי ספר למשחק, תיאטראות, הפקות הקולנוע והטלוויזיה וכל מוסד או גוף אחר המעסיק שחקנים, יישמו באופן מלא את הוראות החוק, את התקנות למניעת הטרדה מינית (חובות מעביד) ואת כללי ההתנהגות הקבועים באמנה זו, בכלל זה:

- ינקטו באמצעים סבירים, כדי למנוע הטרדה מינית או התנהגות פסולה על רקע מיני כלפי ומצד מנהלים, מורים, במאים, עובדים, ותלמידים, לרבות, מינוי אחראית לצורך קבלה וטיפול בתלונות העוסקות בעניינים אלו.
- יטפלו ביעילות במקרה של הטרדה מינית או התנהגות פסולה אחרת על רקע מיני, וכן יעשו ככל שביכולתם כדי למנוע את הישנות המעשים האמורים וכדי לתקן את הפגיעה שנגרמה למתלונן/ת עקב ההטרדה.
- יקבעו תקנון שבו יובאו עיקרי הוראות החוק בדבר הטרדה מינית, וכללי ההתנהגות הקבועים באמנה זו, ויפורטו בו דרכי הגשת התלונות שעניינן הטרדה מינית או התנהגות פסולה אחרת על רקע מיני והטיפול בהן.